

DiepenvEens

nr. 49 oktober 2023

Garage Kemper aan de Dorpsstraat ca. 1930.

In deze Nieuwsbrief onder meer

- Korte berichten.
- Sempre Crescendo honderd jaar.
- Paaldansen bij Hekker.
- Autovakmeester Kemper 100-jarig bestaan.

Voorwoord

→ Omdat we de laatste jaren als redactie van de DiepenvEens veel op een kleine maar gedegen groep van auteurs hebben geleund, vonden we het tijd ons auteur gezelschap uit te breiden. Dit nummer van de DiepenvEens laat zien dat deze uitbreiding langzaam maar zeker vordert. Zo brengen twee nieuwe auteurs twee jubilea onder de aandacht in twee boeiende artikelen. Jotine Sonder neemt ons mee naar het 100 jaar bestaande Sempre Crescendo. De naam van de Diepenveense muziekvereniging blijkt gebaseerd te zijn op een muziketerm die aangeeft dat de sterkte toe kan nemen, aan kan zwellen. Met recht nog steeds een rustig groeiende muziekvereniging. Een andere eeuweling blijkt Garage Kemper te zijn. Marian Crus beschrijft in haar artikel hoe de grondlegger van het bedrijf, Willem Kemper, startte als elektricien en reparateur van fietsen, bromfietsen en huishoudelijke apparaten, en hoe dit uitgroeide tot het huidige garagebedrijf aan de Dorpsstraat.

Evert Weltevreden schreef al vaker voor de DiepenvEens. Dit keer houdt paaldansen hem bezig. Niet in de letterlijke zin van het woord, maar meer figuurlijk hoe de geschiedenis rond een grenspaal tussen de gemeente Deventer en Diepenveen zich grensoverschrijdend kan ontwikkelen. Naast deze drie hoofdartikelen treft u ook weer veel wetenswaardigheden over de Historische Vereniging van zowel bestuur als in korte berichten aan.

Om ons uitgebreide auteur gezelschap lekker op gang te brengen en te houden, om u als lezer nog meer fraais voor te kunnen schotelen, zijn we momenteel zoekende naar een schrijverscursus om ons allen te leren hoe zo goed mogelijk geschiedenis te schrijven. Hiermee hopen we de komende jaren weer voldoende geschiedenis te kunnen schrijven.

Van het bestuur

– Uitnodiging voor de ‘Dag van de meteoriet’

Op 27 oktober 1873 valt er een meteoriet bij Diepenveen. De ruimtesteen wordt gevonden en meegenomen en in 2012 ‘herontdekt’. Dan pas blijkt het grote belang ervan voor de wetenschap. Het is momenteel één van de topstukken van het museum Naturalis in Leiden. Alle reden dus voor de historische vereniging om nu, 150 jaar later, een feestelijk programma rond de meteoriet te organiseren. Op vrijdag 27 oktober 2023 organiseert de historische vereniging de ‘Dag van de meteoriet’. Vanaf ’s ochtends tien uur tot ’s avonds tien uur vinden er voornamelijk in en rond het Kulturhus verschillende activiteiten plaats. Informatie over het dagprogramma en andere van belang zijnde informatie treft u separaat aan bij deze Diepenveens. Alle activiteiten zijn gratis toegankelijk en zowel leden als niet-leden zijn de hele dag welkom.

“De Diepenveen”, de meteoriet die 150 jaar geleden in Diepenveen insloeg.

Het bestuur van de historische vereniging nodigt hierbij de leden uit voor de ‘Dag van de meteoriet’ en met name om aanwezig te zijn bij het onthullen van een *informatiebord* en een *monument* voor de meteoriet en bij de *presentatie van het boek ‘150 jaar meteoriet Diepenveen’*.

Ook voor het avondprogramma, dat wordt verzorgd door de Koninklijke Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde, nodigen we u graag uit. Met vijf lezingen krijgen de aanwezigen meer te horen over meteoriet Diepenveen en een fraaie inkijk in de wereld van meteoren- en meteorietenonderzoek. Deze voor Diepenveen bijzondere dag mag u niet missen. Het bestuur hoopt u dan ook op 27 oktober welkom te mogen heten.

– Benoeming ereleden

Aansluitend aan de Algemene Ledenvergadering van 13 april 2023 werden Gerry Berends, Herman Denekamp, Leo Hattink, Wim de Weerd, en Harry Mulder benoemd tot erelid. Voorzitter Jan Helderma stond stil bij het feit dat gedurende de 25 jaar dat de historische vereniging nu bestaat vele leden zich op uiteenlopende wijze voor de vereniging hebben ingezet. Van die actieve leden zijn er vijf die vanaf de

De ereleden Leo Hattink, Gerry Berends, Herman Denekamp, Wim de Weerd en Harry Mulder (van links naar rechts).

Periodiek van de Historische Vereniging Dorp Diepenveen en Omgeving, opgericht november 1998. Print-ISSN 2590-0749. e-ISSN 2666-9226. Verschijnt tweemaal per jaar • Contributie: € 15,- per gezin per kalenderjaar • Bestuur: Jan Helderma (voorzitter), Peter van Leent (secretaris), Jan Harmelink (penningmeester), Jan van Ginkel (verzamelgroep), Joke Roetert (algemeen), Marinus de Winter (algemeen), Arie Koldewij (foto-archiefgroep) • **Correspondentieadres:** Peter van Leent, Stijne van Sallandstraat 10, 7431 GR Diepenveen • **E-Mail:** secretariaat@historischeverenigingdiepenveen.nl • **Website:** www.historischeverenigingdiepenveen.nl • Op dinsdagmiddag is van 14.30 tot 16.00 uur de fotoarchiefgroep (FAG) in het café van het Hof van Salland aanwezig • **PR-groep, redactie:** Jan Helderma (coördinatie met het bestuur), Gea Zieverink (vormgeving), Rudi Steenbruggen (eindredactie) • **Illustraties:** Harry Mulder (nieuwe foto's) en FAG (fotoarchiefgroep), tenzij anders vermeld • **Druk:** De Kroon, Olst • © Historische Vereniging Diepenveen Dorp en Omgeving • Medio april vindt automatische incasso plaats van de contributie á €15,- onder vermelding van incassant ID: NL13ZZZ080837070000.

oprichting tot op de dag van vandaag actief betrokken waren en nog zijn bij de verenigingsactiviteiten; 25 jaar lang dus. Alle reden dus voor het bestuur om deze vijf leden tot erelid van de vereniging te benoemen. De voorzitter spelde hen de erelidspeld op en overhandigde een oorkonde en kleine attentie. Namens het bestuur en de aanwezige leden bedankte hij hen voor hun inzet voor en bijdrage aan de verenigingsactiviteiten.

→ **Uitnodiging Historische Avond**

Het bestuur van de Historische Vereniging Dorp Diepenveen en Omgeving nodigt u uit voor de Historische Avond die op 9 november aanstaande in het Kulturhus wordt gehouden. De avond begint om 20:00 uur en de zaal is open vanaf 19:30 uur. Met de lezing 'Hoe lang houdt Diepenveen nog droge voeten?' belooft het een uiterst interessante avond te worden.

Voor onze leden op leeftijd of met een mobiliteitsbeperking die graag willen komen maar geen vervoer hebben bestaat de mogelijkheid om te worden opgehaald en weer thuisgebracht. Deze service is alleen mogelijk wanneer men in het dorp of in de directe omgeving woont. We vragen hiervoor uw begrip. Als u van de service gebruik wilt maken dan kunt u een mailtje sturen naar info@historischeverenigingdiepenveen.nl of contact opnemen met Marinus de Winter, 0570 591382. De lezing van deze avond wordt verzorgd door weerkundige Jacob Kuiper en heeft als titel 'Hoe lang houdt Diepenveen nog droge voeten?'. Jacob Kuiper (1956) was al op jonge leeftijd gefascineerd door alles wat er aan de hemel te zien was. Ruimtevaart en weer-

Jacob Kuiper

en sterrenkunde werden zijn grote liefhebberijen. Eén ervan, het weer, is bijna 43 jaar zijn dagelijks werk geweest. Als luchtvaartmeteoroloog werkte hij op het KNMI in De Bilt. Het schrijven over en het fotograferen van deze drie interesses heeft al meerdere boeken, vele tijdschriftartikelen en lezingen opgeleverd. Binnen de sterrenkundige wereld is hij lid van het landelijk bestuur van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde. Hij neemt ons mee in een reis door de tijd die begint met de beruchte stormvloed uit 1825 die grote schade aanrichtte in Overijssel. Er wordt teruggeblikt op de barre winters uit de vorige eeuw zoals die van 1963 en de sneeuwstorm die in 1979 Noord-Nederland teisterde. Naast de landelijke grote weergebeurtenissen worden ook bijzondere situaties in de regio behandeld. Zo was er in 1917 een grote overstroming bij de Hoven, liep de Veluwe grote schade op door zeer zware stormen in 1972 en 1973 en had Deventer overlast van de hoge waterstand van de IJssel in 1995. De laatste jaren zijn het de terugkerende droge zomers die opvallen. Het weer is een bron van mooie en soms ook heftige natuurverschijnselen die in deze lezing ruimschoots aan de orde komen. Uiteraard komt de klimaatverandering ter sprake en wat de mogelijke gevolgen voor Diepenveen zijn. Hoe lang houden we zelf nog droge voeten? Kortom een presentatie met bijzondere beelden, die op zeer toegankelijke wijze van commentaar worden voorzien. Daarbij vormt het gesprek tussen de spreker en de aanwezigen een wezenlijk onderdeel van de presentatie. Tijdens de pauze kunt u onder het genot van een kopje koffie of een ander drankje even bijpraten. Uiteraard is onze boekentafel weer aanwezig en kunt u alsnog het boek uit onze historische reeks aanschaffen dat u steeds al wilde kopen. Na de pauze gaat Jacob Kuiper verder met het tweede deel van zijn lezing.

Wateroverlast op de Lichtenbergerlaan

Korte berichten

Uitnodiging

donderdag 9 nov. 2023

De arbeidershuisjes aan de Pukelharingweg 1 t/m 5 (De Halve Konte), tijdens een hoog water periode.

Historische Avond

LEZING door Jacob Kuiper

'Hoe lang houdt Diepenveen nog droge voeten?'

Jacob Kuiper (1956), luchtvaartmeteoroloog, vertelt over weer- en natuurverschijnselen. Het weer is een bron van mooie en soms ook heftige natuurverschijnselen die in deze lezing ruimschoots aan de orde komen. Uiteraard komt de klimaatverandering ter sprake en wat de mogelijke gevolgen voor Diepenveen zijn. Hoe lang houden we zelf nog droge voeten?

Donderdag 9 november - 20.00 tot 22.00 uur
De zaal is open vanaf 19.30 uur
Kulturhus Diepenveen - Dorpsstraat 30

U bent welkom - Toegang gratis
Historische Vereniging Dorp Diepenveen en Omgeving

Koninklijke Onderscheiding

Op 27 april 2023 kregen onze leden Gon Jellema, Jan Harmelink en Jo Leuvenink door burgemeester Ron König een lintje opgespeld. Het had Zijne Majesteit de Koning behaagd om hen te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. De ceremonie vond plaats in de Lebuïnuskerk in Deventer. Het bestuur en de leden van de historische vereniging feliciteren de decorandi met deze welverdiende onderscheiding.

Jo Leuvenink, Jan Harmelink en Gon Jellema met hun lintje (Foto Harry Mulder)

→ Tentoonstelling Sempre Crescendo

De historische vereniging bestaat dit jaar vijftwintig jaar, maar de andere jubilaris in het dorp, Sempre Crescendo, bestaat al honderd jaar. Het kan dan ook niet anders dat de historische vereniging hieraan aandacht schenkt. Van 1 oktober tot en met 31 december is in de hal van zorgcentrum Sparrenheuvel een tentoonstelling ingericht over 100 jaar Sempre Crescendo. Er zullen veel herinneringen bovenkomen bij het zien van de foto's van lang en minder lang geleden. Van optredens van het harmonie orkest, de drumband, het majorette peloton, de boerenkapel 'de Dössers', het Egerländer Orkest en de slagwerkgroep. Loop gerust eens binnen en geniet nog eens van Sempre Crescendo. Noteert u ook nog even zaterdagavond 18 november 2023. Dan sluit Sempre Crescendo met het jubileumconcert een feestelijk jaar feestelijk af.

Logo Sempre Crescendo 100 jaar

Korte berichten

→ Tentoonstelling merklappen succesvol

Aansluitend aan de Algemene Ledenvergadering van 13 april jl. vond de opening van de tentoonstelling van merklappen plaats. De aanwezige leden zagen in de serre van het Kulturhus een prachtig ingerichte tentoonstelling. Er waren 60 merklappen bijeengebracht waarvan de meeste afkomstig waren uit Diepenveen en voornamelijk uit de 19e en 20e eeuw dateerden. De tentoonstelling vond plaats van 14 tot en met 16 april en de organisatie, onder leiding van Alie de Vries en Joke Roetert, kon een groot aantal bezoekers welkom heten. De reacties waren zonder uitzondering bijzonder positief. De tentoonstelling was mogelijk dankzij de medewerking van de particulieren die hun merklap voor dit doel beschikbaar hebben gesteld. Maar zeker ook de inzet van de leden die aan de opbouw van de tentoonstelling hebben meegewerkt droeg bij aan het grote succes. De tentoongestelde merklappen zijn stuk voor stuk kleine kunstwerken. Vanwege het risico dat de merklappen verloren kunnen gaan, is besloten om een

Veel belangstelling voor de tentoongestelde merklappen
(Foto Harry Mulder)

afbeelding van de merklappen met het 'verhaal' van de maakster, in een boekwerk vast te leggen. Inmiddels zijn de samenstellers van deze nieuwe publicatie in de Historische reeks Diepenveen met het schrijven begonnen. Het boek over de merklappen valt in het voorjaar van 2024 te verwachten.

→ Wandelen op landgoed Het Overvelde

Dertig leden van de historische vereniging hadden zich op 15 april jl. aangemeld voor de wandeling met gids op het landgoed Het Overvelde. Gestart werd op de parkeerplaats bij het informatiebord aan de Boxbergerweg 66. Tijdens de anderhalf uur durende wandeling kregen de deelnemers uitgebreide informatie over het in Engels stijl aangelegde landschapspark en over de andere op het landgoed aanwezige

Rijks- en Gemeentelijke monumenten. Meerdere deelnemers kenden het landgoed wel maar hadden er nooit gewandeld. Zeker voor hen, maar ook voor de andere deelnemers was de wandeling een aangename beleving. Er werd volop genoten van de ongerepte natuur in combinatie met de historische gebouwen en de uitleg door de gidsen. Een activiteit waarop door de deelnemers met veel genoegen wordt teruggekeken.

Landgoed Het Overvelde in de dertiger jaren van de vorige eeuw

Wilt u zelf de wandeling eens lopen, dan is de route te vinden op onze website www.historischeverenigingdiepenveen.nl, onder de knop "wandelen en fietsen". De audiotour Landgoed Het Overvelde over natuur en monumenten, is ook beschikbaar via de app IZI-travel die op een smartphone gedownload kan worden.

SEMPRE CRESCENDO

door Jotine Sonder

De muziekvereniging Sempre Crescendo bestaat in 2023 honderd jaar. Jan Schuck, één van de nazaten van de leden van het eerste uur, geeft een levendig beeld van de gebeurtenissen in de afgelopen jaren. Hij heeft veel tijd gestoken in het digitaliseren van alle oude informatie over de vereniging.

De naam van de vereniging is gebaseerd op een muziekterm die aangeeft dat de sterkte toe kan nemen, aan kan zwellen. Dat is overdrachtelijk ook precies de bedoeling geweest van de oprichters in 1923. Een rustig groeiende muziekvereniging. Rustig omdat er veel geld nodig is voor instrumenten en omdat de nieuwe leden tijd nodig hebben om zich de muziek eigen te maken. Met ups en downs heeft de vereniging zich steeds aan kunnen passen aan de omstandigheden en de tijdsgeest.

Er is al veel geschreven over Sempre Crescendo. Bij het 60-jarige bestaan, is een jubileumboek uitgebracht waarin duidelijk naar voren komt hoe de vereniging zich heeft ontwikkeld en welke barrières overwonnen moesten worden.

Nu, bij het 100-jarige bestaan, zien we een levendige vereniging. Waren het eerst alleen heren die met elkaar musiceerden, inmiddels blazen ook de dames een stevig partijtje mee. Het repertoire wordt wekelijks geoefend onder leiding van een dirigent. Afhankelijk van de visie van de dirigent en de te halen doelstelling wordt er meer of minder zwaar getild aan de kennis en kunde van de leden. Iedere dirigentenwisseling vraagt

weer om aanpassing en gewenning. Waren het in de eerste jaren goede amateurs die de leiding gaven, al gauw werd gekozen voor professionele directie. Thuisstudie is een belangrijke factor om tot het gewenste resultaat te komen tijdens de repetitie en het optreden. Ook het muziekonderwijs speelt een belangrijke rol. In eerste instantie werden de beginners begeleid door meer ervaren leden. Later werd een beroep gedaan op de muziekschool, maar dat is een gepasseerd station door de afschaffing van het instituut muziekschool. Nu worden professionals ingehuurd met affiniteit voor de harmonie.

In het verleden werd wel gerepeteerd voor deelname aan een concours. Winnen, gelijk blijven of degraderen uit de klasse waarin werd gespeeld was de mogelijke uitkomst, hetgeen vaak veel spanning met zich meebracht. Tegenwoordig doet men niet meer mee aan concoursen. Het vraagt te veel van de leden die nog de nodige andere activiteiten hebben naast het musiceren. Ook wordt voor een concours geëist dat alle partijen bezet zijn en dat is met de huidige bezetting niet meer haalbaar.

Door de jaren heen zijn er verschillende subgroepen bij Sempre Crescendo ontwikkeld, denk aan de drumband, slagwerkgroep, de majorettes, de boerenkapel en de Egerländer kapel.

Samen hebben ze jarenlang gezorgd voor veel muzikergenoegen in Diepenveen.

Waar voorheen het harmonieorkest een vol programma had doordat ze actief waren bij verschillende mani-

Sempre Crescendo 1973 - 50 jaar

festaties, denk aan het inhalen van schoolkinderen en bejaarden, Palmvasen optocht, Koningsdag, en het brengen van een serenade bij een jubilerende, zijn deze activiteiten nu niet meer aan de orde. Sinterklaas wordt nog steeds ingehaald, maar nu met een dweilorkest. Op Koningsdag wordt alleen zittend muziek gemaakt. Het marcheren op straat in een stevig marstempo is voor de oudere leden niet meer te doen. De vitaliteit laat te wensen over en veel instrumenten zijn erg zwaar om langdurig mee te torsen. Langzaam maar zeker ontwikkelt de vereniging zich tot een concertvereniging. Het repertoire wordt aangepast en is minder gericht op marsen en bewerkte ouvertures van operettes of opera. Het hedendaagse repertoire is gemoderniseerd en meer gericht op een concertprogramma, hetgeen ook aantrekkelijker is voor de jongeren in de vereniging. Want dat blijft een belangrijke doelstelling voor de vereniging, de jeugd enthousiast maken en houden voor muziek in het algemeen en de harmonie in het bijzonder. Hiervoor is ook een programma ontwikkeld om voor de basisscholen een aantal uren muzikale vorming te geven. Jongeren vertrouwd te maken met het notenschrift is daarbij een belangrijke stap, maar ook hen de waarde van het samen musiceren laten ervaren.

Al deze activiteiten kosten veel geld. De instrumenten die de leden in bruikleen krijgen zijn duur in aanschaf en in onderhoud. Ook de professionals moeten betaald worden en de zaal moet gehuurd. Het onderhoud van de uniformen kost geld ook al worden ze niet veel meer gedragen. De vereniging is begonnen met een enkele pet. Daarna kwamen de uniformen wat een prachtige aanblik gaf bij het marcheren op straat, maar door velen toch als ongemakkelijk werd ervaren en inmiddels wordt tijdens de concerten de voorkeur gegeven aan overhemd en passende broek.

Om dit alles te bekostigen betalen de leden natuurlijk hun contributie en kan de vereniging subsidie aanvragen. Daarnaast zijn er donateurs die de vereniging een warm hart toedragen en voor hun bijdrage beloofd worden met een jaarlijkse concertuitvoering. Dit was vroeger gratis, maar door de gestegen kosten moet tegenwoordig helaas entreegeld worden gevraagd. Een niet onbelangrijke factor zijn de oliebolacties. Vroeger waren het veelal de echtgenotes van de muzikanten die met veel enthousiasme op professionele wijze oliebolletjes hebben gebakken om de kas van de vereniging te spekken. Tegenwoordig leveren de leden zelf een belangrijke bijdrage aan het bakken van de oliebolletjes, hetgeen in de Diepenveense gemeenschap erg gewaardeerd wordt.

Sempre Crescendo_1933_Hal oude lagere school

Muziekvereniging Sempre Crescendo 1967 F5043

Sempre Crescendo_1929_1e prijs Laren

Kortom honderd jaar Sempre Crescendo heeft- en betekent nog steeds veel voor Diepenveen en de bewoners. Muziek verbindt en de sociale activiteiten daaruit voortvloeiend maken de samenleving levendig. Reden om dit te vieren. De muzikanten hebben inmiddels een traktatie gehad en zijn samen gaan bowlen. Ook was er een muziekfestival in het Kulturhus Diepenveen, waarvoor meerdere orkesten waren uitgenodigd. Voor de jeugd was er een muziekdag met o.a. workshops door muziekdocenten op verschillende instrumenten. Het slotstuk zal het jubileumconcert zijn op 18 november. Aan het concert zullen ook musicalzangeres Maaïke Widdershoven en een professioneel combo hun medewerking verlenen. Al met al een feestelijke afsluiting van 100 jaar Sempre Crescendo en een prima start voor de toekomst.

Paaldansen bij Hekkert

door Evert F. Weltevreden

Schrik niet! Paaldansen is een zware sport waarbij veel gevraagd wordt van kracht, lenigheid, motoriek en uithoudingsvermogen. Dit wordt geen uitnodiging om echt te komen paaldansen. Hier wordt de 'paaldans' in figuurlijke zin gebruikt, net zoals de 'stoelendans'. Die laatste kennen we nog wel van verjaardagsfeestjes als activiteit met veel soms onverwachte beweging en gedrang, vooral doelgericht op het 'veroveren' van die ene speciale plaats of positie. En ook als politieke beeldspraak; 'als Rutte vertrekt, lijkt stoelendans onvermijdelijk'. Maar de herhaaldelijke grenswisselingen tussen Diepenveen en Deventer werden door boeren en burgers ook vaak als 'stoelendans' beleefd.

We richten ons hier op slechts enkele grenspalen tussen de gemeentes Diepenveen en Deventer, betrokken bij de uitruil van twee relatief kleine gebieden cultuurgrond aan weerszijde van de Boxbergerdijk. Geheel in het verlengde van wat Ir G.C. Dogterom ons daar op 22 november 1999 over heeft verteld onder de titel 'Paal en perk gesteld, Grenswijzigingen van het schoutambt Kolmschate, later de gemeente Diepenveen. (Uitgave in de Historische Reeks Diepenveen, april 2001).

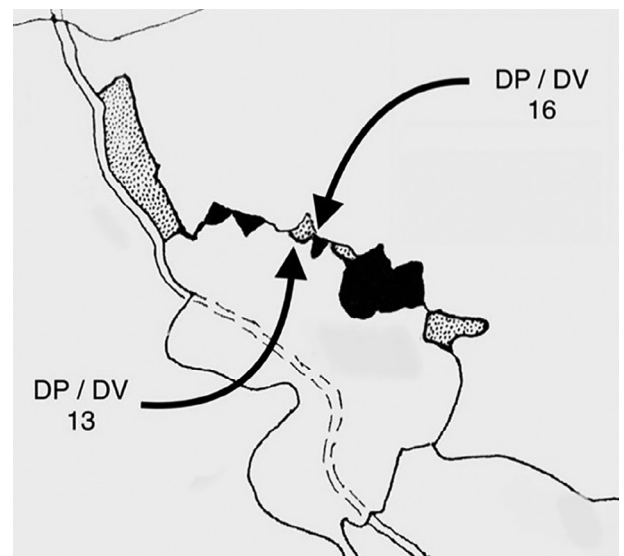
De aanleiding om dit historisch epistel op schrift te stellen is meervoudig. De belangrijkste reden is dat Wim de Weerd in 'Borgeler Hekke, het boerderietjen van Sluzeman', (Diepenveens nr. 46 pag. 6-7) meldt dat er een grenspaal is verdwenen die tussen erve Hekkert en erve De Winter stond, op de scheiding van de beide gemeentes. Die paal stond tot in de jaren zestig van de vorige eeuw langs de vroegere Boxbergerdijk in de berm bij erve Hekkert.

Het tweede, meer zijdelings en genealogisch motief is gelegen in de interesse voor het geslacht De Winter en hoe dat lokaal in de loop der tijd verkaste vanuit het sinds 1626 bekende erve De Winter. Deze boerderij, schuin tegenover Hekkert, werd in de negentiende eeuw wegens bouwvalligheid gesloopt. Juist op die plek staat nu 'Villa Molenenk' een modern appartementencomplex als opvolger van 'De Molenenk' van de familie Ankersmit. In het Nieuwe Plantsoen daarachter staat nu nog slechts één originele grenspaal op de scheidslijn tussen de vroegere gemeentes Diepenveen en Deventer. Dit onderzoek richt zich op slechts enkele honderden meters in het verloop van

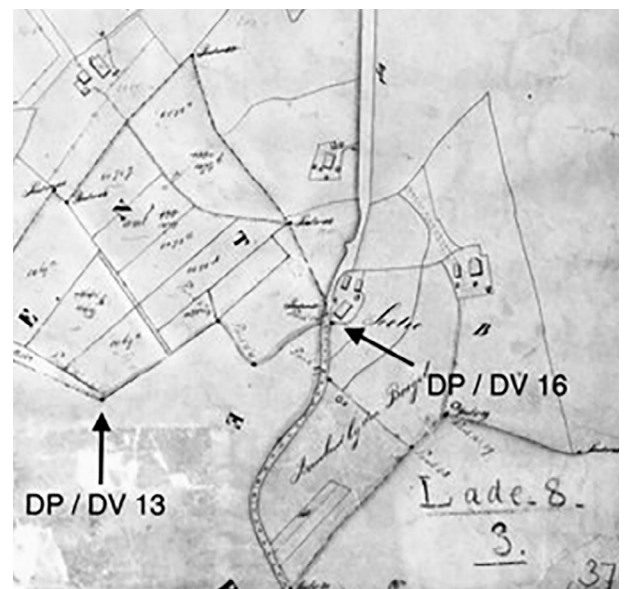
de gemeentegrens in de buurt van beide voornoemde erven, de wijzigingen in dat stukje grens en de speurtocht naar de verdwenen paal bij erve Hekkert.

→ Grenswijzigingen 1877

Dogterom liet zien dat er in 1877 wijzigingen hebben plaatsgevonden in de gemeentegrens met uitruil van soms praktisch aaneengesloten gebieden. De gearceerde gebieden op het kaartje hiernaast gingen naar Diepenveen, de zwarte naar Deventer. De locaties van de genoemde grenspalen zijn met pijlen aangegeven; DP/DV 13 staat in het Nieuwe Plantsoen, DP/DV 16 is verdwenen.

Naar Dogterom. Beide grenspalen gelokaliseerd; DP/DV 13 en 16

Kadasterkaart met gewijzigde gemeentegrens tussen DP / DV 12 en 19. Inzet; erve De Winter schuin tegenover erve Hekkert met posities van de vervallen paal nr 51 en zijn vervanger nr 16

Deze grenswijzigingen hadden tot gevolg dat de nummering van de grenspalen werd aangepast. Tussen DP/DV 12 en DP/DV19: 56 werd 12, 52 tot en met 55 kwamen te vervallen, 51 werd nieuwe paal 16, 50 verviel, 49 werd 19. Nieuwe palen 13, 14, 15, 17 en 18. Paal 16 werd iets zuidelijker geplaatst dan zijn voorganger nr 51! Voor de boeren en burgers begint het op paaldansen of stoelendans te lijken en de gemeentebesturen zijn tevreden met of berusten in hun positie.

Detail van kadasterkaart: de bedoelde situatie

In het Deventer Archief komt ook een zogenaamde 'Figuratieve Schets' van de grensscheiding voor naar zowel Diepenveen, Gorssel als Voorst. Binnen het hierboven geschetste traject houdt men daarin wel de nieuwe nummering van de grenspalen aan, maar werden deze niet allemaal op de juiste locatie aangegeven. Bovendien werd voor een deel nog het verloop van de oude gemeentegrens aangehouden en ging men nogal losjes om met de werkelijke afstanden. Toch geeft het wel aardig weer hoe de onderliggende verhoudingen waren tussen de verschillende boerderijen en ontbrak erve De Winter niet. Opmerkelijke bevindingen deden zich ook voor. Zo werd de vroegere Boxbergerdijk aangeduid als Hekkers Weg. Maar één springt er wel uit; de benaming 'Papenkamps wegje' dat liep tussen de havezate Borgel en erve Dagger(t)s, momenteel bekend als het smokkelpad of -laantje. Voor zover bekend niet als 'Papenkamps wegje' in de annalen van Deventer of Diepenveen opgemerkt. Het staat hier dan toch wel gewoon

uitgeschreven! Mogelijk ligt hier een verwijzing naar de verdreven Belgische trappisten van de St Benedictusabdij te Achel die in 1883 naar het landgoed Frieswijk kwamen en in 1890 de nabijgelegen boerderijen Vulik en Het Leeuwen betrokken, waar zijn hun Abdij Sion bouwden. Vanuit de Papenstraat in Deventer is Abdij Sion te voet ruim binnen twee uren te bereiken langs dit Papenkamps wegje!

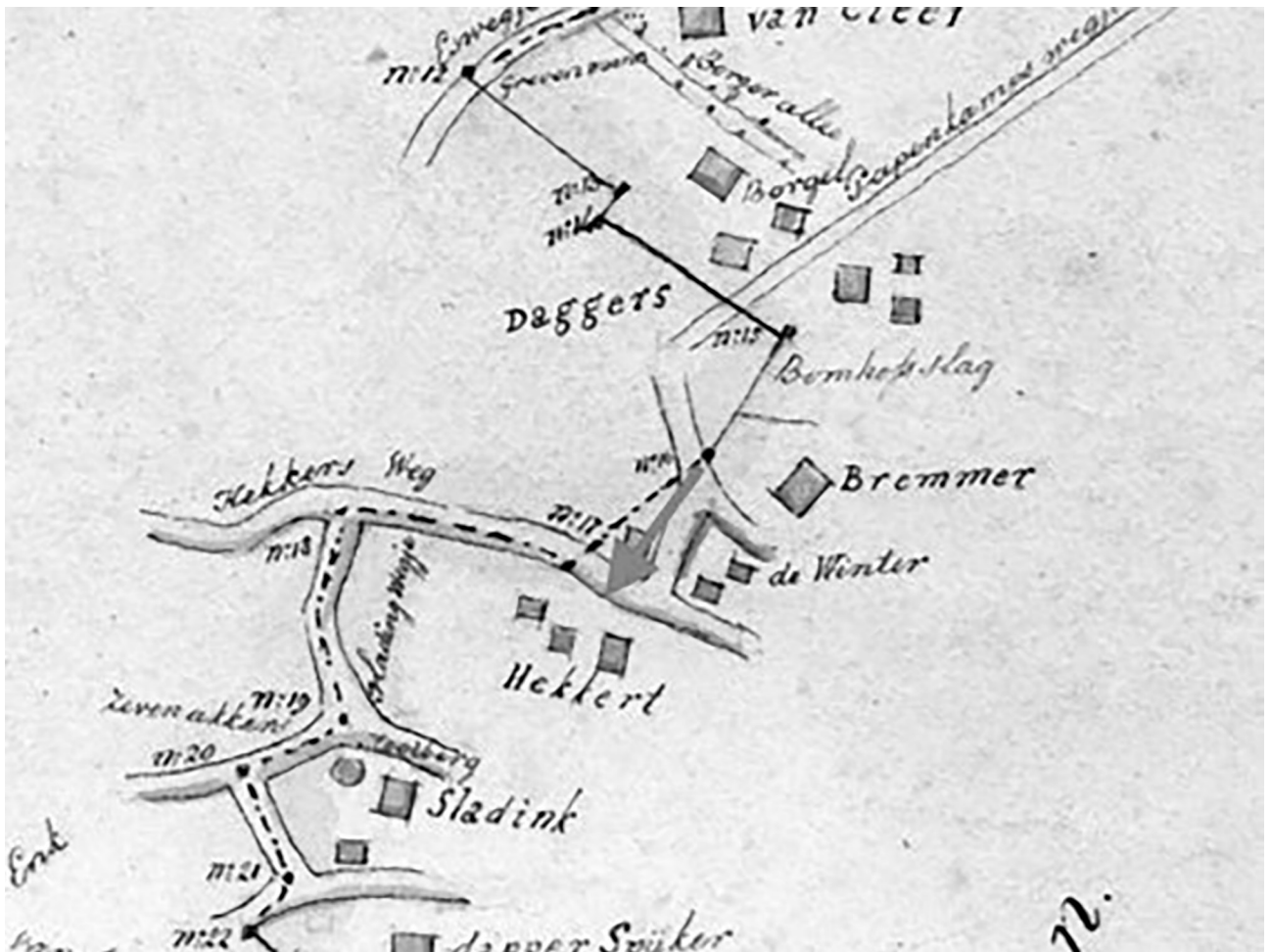
– De grenspalen

De grenspaal DP/DV 13 in het Nieuwe Plantsoen in Deventer is momenteel de enige in zijn soort en kan waarschijnlijk best wat onderhoud gebruiken. Het is officieel wellicht geen monument, maar toch! Het is en blijft een landschaps-monument met een historische context. Het locatie-kenmerk is aan twee zijden aangebracht, waarbij de nummering aan de DP-zijde verdiept is uitgewerkt. Waarom blijft nog de vraag.

Betreffende grenspaal DP/DV 16 liet Wim de Weerd niet voor niets weten sinds wanneer deze paal zoek is. Hij schreef een mooi verhaal over Hekkert, maar een verdwenen grenspaal wordt al gauw bijzaak. Maar voor een kersvers lid van de Vereniging wordt het al snel interessant als hij in één van de eerste nieuwsbrieven van de nu vijftientigjarige vereniging leest wie zich de betreffende grenspaal heeft toegeëigend. In Nieuwsbrief nr 4 van maart/april 2001 wordt aangehaald dat men recent een brief heeft gekregen van oud-onderwijzer Piet Steutel. Uit zijn brief: *“aan de oude Dorpschool heb ik gewerkt van 1954 tot 1965 (...) in mijn tuin hier (in Heerde) staat nu nog de oude grenspaal Deventer-Diepenveen die vroeger bij het witte boerderijtje tegenover de Molenk stond (Hekkert bij De Winter). Onder het zand vandaan gehaald voor hij helemaal verdween onder de graafmachine’.*

De grenspaal DP/DV 13 in het Nieuwe Plantsoen in Deventer. Coördinaten 52,269000 N 6,151220 O

Deel van Figuratieve Schets grens Deventer - Diepenveen. De pijl geeft de gecorrigeerde locatie van paal DP/DV 16 aan, de verdwenen grenspaal, die iets zuidelijker was geplaatst dan zijn voorganger nr. 51. Rechts boven het 'Papenkamps wegje'.

– **Richting genoeg om 'verder te graven'**

Het was eenvoudig te achterhalen dat meester P.J. Steutel op 13 februari 2007 in Heerde is overleden op 75-jarige leeftijd. Hij was hoofd van de plaatselijke lagere school en woonde destijds met zijn gezin aan de Oenerweg in Heerde. De nieuwe bewoners van zijn huis hadden zich al afgevraagd wat deze paal met toch heel speciale kenmerken betekende en hoe die daar terecht was gekomen. Een korte uitleg volstond; laten we deze kennis maar 'in de lucht gooien' en afwachten wat één en ander ooit brengt, was de wederzijdse reactie.

De teruggevonden grenspaal DP/DV 16 die ooit op enkele meters stond van erve Hekkert bij De Winter in Diepenveen. Nu (nog) in een tuin in Heerde. Ook deze paal toont een verdiept aangebrachte nummering

100-jarig bestaan Autovakmeester Kemper Diepenveen

door Marian Krus

Hoe was dat, 100 jaar geleden? Een auto was een zeldzaamheid: er waren er rond de 40.000 in heel Nederland; nu bijna 9 miljoen. En dan toch een garage beginnen in Diepenveen: daar was lef voor nodig. Gelukkig werd dit beloond: inmiddels werkt de derde generatie Kemper aan de Dorpsstraat.

→ Willem Kemper

In 1923 startte Willem Kemper voortvarend in Diepenveen als elektricien/monteur. Hij was afkomstig uit Varsseveld en kon een werkplaats krijgen in de smederij van zijn zwager Grievink aan de Oranjelaan 71. Hij legde zich eerst toe op reparatie van fietsen en bromfietsen, aanleg en onderhoud van elektriciteit bij bedrijven en bij mensen thuis, en reparatie van huishoudelijke apparaten. Het bedrijf liep goed en hij ging op zoek naar een plek om de zaak te kunnen uitbreiden en om er na zijn huwelijk te kunnen wonen. Die plek vond hij aan de Dorpsstraat 20, waar hij in 1924 naar toe verhuisde en waar het bedrijf nog altijd gevestigd is. Vanaf 1927 is hij daar met zijn vrouw gaan wonen.

Ook daar was hij vooral gericht op onderhoud van fietsen, bromfietsen en motoren en net als aan de Oranjelaan ook op verkoop en onderhoud van elektrische huishoudelijke apparaten. Hij had een aantal garageboxen laten bouwen waar de enkele autobezitter uit Diepenveen zijn auto kon stallen. Hij deed ook het onderhoud van deze auto's en zorgde ervoor dat

ze altijd gebruiksklaar stonden. Daar kwam wel wat bij kijken: bandenspanning, volle accu, schone bougies, olie op peil: alles moest voor elke rit nagekeken worden. Onder andere de auto van dokter Visser stond er. Verder hadden ook de notaris en het hoofd van de school er hun auto gestald.

In de tweede helft van de jaren dertig, na de crisisjaren, nam het autobezit in Nederland rap toe en kwam het accent in het bedrijf vooral op onderhoud en reparatie van auto's te liggen. Mevrouw Kemper was een gewaardeerde kracht in het bedrijf: zij deed de boekhouding, schreef in schoonschrift de nota's uit maar bediende als het zo uitkwam ook de benzinepomp. Naast al deze activiteiten was er ook een taxiservice. Hiervoor werd in de dertiger jaren een grote Chevrolet aangeschaft.

In de Tweede Wereldoorlog bleef het bedrijf zo goed en zo kwaad als het kon, bestaan. Er werd ook ziekenvervoer aangeboden. Aan het eind van de oorlog, toen de Duitsers steeds meer auto's in beslag namen, werd de Hudson van huisarts Visser stiekem ingegraven. Na de oorlog en na een uitgebreide schoonmaak bleek de auto in zeer goede staat te zijn weer prima te kunnen rijden.

→ Jan Kemper

Na de oorlog nam het autobezit in Nederland flink toe. Bij Kemper startte men met de verkoop van auto's, nieuw en tweedehands. In 1952 kreeg Kemper het dealerschap van Fiat. Kwaliteit was al vroeg belangrijk

Garage Kemper aan de Dorpsstraat ca. 1930

voor Willem Kemper en hij sloot zich aan bij de BOVAG, waar het bedrijf inmiddels bijna 80 jaar lid van is. Er kwamen in de jaren 30 twee kinderen waarvan zoon Jan, geboren in 1935, al vroeg erg geïnteresseerd was in auto's, het onderhoud hiervan en alles wat er bij komt kijken om een garage te laten draaien. Als het even kon deed en reed hij mee en hij wilde niets liever dan zo gauw mogelijk in het bedrijf gaan werken. Ook voordat hij zijn rijbewijs had kroop hij wel eens achter het stuur. Zijn vader wilde dat hij toch echt eerst de handelsschool afmaakte alvorens in het bedrijf te komen. Met wat tegenzin ging Jan akkoord en hij heeft er naar eigen zeggen nooit spijt van gehad. Hij was wel de enige 18-jarige die in een eigen auto naar school kwam!

In 1953 nam Jan het bedrijf van zijn vader over. Vader en moeder bleven betrokken bij het bedrijf en mevrouw Kemper deed tot op hoge leeftijd de boekhouding met veel plezier en erg precies. Het bedrijf floreerde, het autobedrijf werd vergroot en het woonhuis boven de garage flink verbouwd. Men stopte met het Fiat dealer schap en stapte over op Skoda, later op Morris en Morris-Rover. De benzinepomp bleef tot in de jaren 90 bestaan.

→ Rutger Kemper

In 1993 nam een van de drie kinderen van Jan, Rutger, het autobedrijf over, waar op nummer 18 een nieuwe werkplaats werd gebouwd in 1996. Met de benzinepomp werd gestopt: er waren voldoende pompen in de buurt. Het dealer schap van inmiddels MG-Rover bleef bestaan tot begin 2000. Nu richt het bedrijf zich op onderhoud en reparatie van alle merken auto's. Het werk is in de loop van al die jaren flink veranderd: van olie en smeerput naar het uitlezen van gegevens van de boordcomputer. Er werken nu 5 mensen in het bedrijf. Rutger Kemper is medeoprichter van de garageformule Autovakmeester. Aan de straatkant van het pand waar de oude showroom zat is ruimte gekomen voor de woonwinkel Eye Catchers, de uitdeelpost van Apotheek Borgele en het bedrijf IJssel Elektro. Hierachter is de uitgebreide werkplaats. Hoe ziet de toekomst er uit? Firma Kemper ziet zeker een plek voor een autobedrijf in het hart van Diepenveen wat voldoet aan de eisen van de toekomst: klimaatneutraal en dicht bij de klanten. Op naar de volgende 100 jaar!

Garage Kemper in 1988, nog met benzinepomp

Garage Kemper in 2008, nog met een showroom aan de Dorpsstraat

Garage Kemper anno nu